

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ПІСЛЯ 2014 РОКУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА УКРАЇНУ

Осмоловська А. О.

аспірант,

Донецький національний університет
імені Василя Стуса, Вінниця, Україна

Анотація. На становлення та трансформацію міжнародного образу держави впливають більшою мірою зовнішні чинники, що зумовлені сучасними тенденціями посилення впливу міжнародного середовища та міжнародних стандартів на внутрішню політику держав. Набуває значення проблема створення образу країни в засобах масової інформації, а взаємодія та протистояння держав змістилися саме в інформаційно-комунікаційне середовище.

Ключові слова: інформаційний простір, інформаційні ресурси, політичний імідж, інформаційна політика.

Osmlowska Anna, PhD Student, Vasyl` Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine

WORLD TRENDS IN INFORMATION SPACE FORMATION AFTER 2014 AND THEIR INFLUENCE ON UKRAINE

Summary. The external factors, caused by modern tendencies of strengthening the impact of the international environment and international standards on the domestic policy of the state, influence the formation and transformation of the international image of the state. The problem of creating an image of the country in the media becomes important; an interaction and opposition of the states have shifted in the information and communication environment.

Key words: information space, information resources, political image, information policy.

У сучасному глобалізованому світі використовуються різноманітні технології формування образу політичних суб'єктів (від окремих політичних діячів, політичних інститутів, до територій), з метою досягнення певних стратегічних і тактичних цілей, а взаємодія та протистояння держав змістилися в інформаційно-комунікаційне середовище. Розвиток інформаційних технологій, безконтрольне використання великих масивів інформації, інтенсивний обмін інформацією розмивають кордони між народами та державами.

Новітні технології та Інтернет зумовили трансформацію сприйняття і почали формувати нове середовище існування людства, в якому традиційні засоби інтеракцій підміняються віртуальним простором, і будь-хто може його самостійно творити та змінювати [3].

Сьогодні ЗМІ являють собою найпотужніший інформаційний інструмент формування іміджу держави на міжнародній арені, маючи важелі впливу на розум, емоції окремих індивідів, груп людей, націй тощо, та навіть на достовірність інформації, що продукується. Особливого значення у цьому питанні набуває інформаційна політика держави.

На становлення та трансформацію міжнародного образу держави впливають більшою мірою зовнішні чинники, що зумовлені сучасними

тенденціями посилення впливу міжнародного середовища та міжнародних стандартів на внутрішню політику держав.

Серед методів та методик, які використовуються для визначення засад формування інформаційного простору слід виокремити наступні:

- моніторинг офіційних та доступних для широкого кола реципієнтів інформаційних джерел;
- медіа-аудит для з'ясування світових тенденцій формування медіа-політики навколо України;
- дискурс-аналіз дозволить виявити основні дискурсивні практики знакових івентів України після 2014 року – speech act;
- нормативний аналіз політико-правової бази формування певних образів і уявлень в інформаційному просторі;
- неоінституціональний метод допоможе вивчити моделі поведінки громадян інших держав щодо України та українців у наслідок впливу мас-медіа на свідомість стейкхолдерів.

Синтез семіотики, теорії комунікації та дискурс-методології на думку авторки може стати доцільним у контексті дослідження формування уявлень про Україну після Революції Гідності в інформаційному просторі держав, які формують політичний порядок денний світопорядку.

Уявлення про Україну та українців – це сукупність певних образів, символів, стереотипів та очікувань зовнішніх стейкхолдерів, що формуються інформаційними ресурсами. Ці ресурси є інструментами конструювання соціально-політичної реальності. Впливовими акторами цього процесу є провідні держави світу, які намагаються сформувати інформаційний простір не тільки на території своєї держави. Такими державами є США та Росія. Окремо цікавим є дискурс держав, які мають спільний з Україною кордон. Це Угорщина та Польща. Вивчення образу України і ставлення до українців в таких державах є підставою для коригування вітчизняної інформаційної політики та партнерських стосунків у сфері міжнародної дипломатії.

Були розглянуті підходи до визначення факторів формування іміджу держави, структури політичного іміджу держави. У основу методології дослідження попередньо вирішено було покласти *бачення структури політичного іміджу держави Ераста Галумова* [2], який пропонує таку структуру:

- Образ демократії країни, який може бути досліджений за допомогою національних та міжнародних рейтингів;
- імідж влади, який може бути досліджений через соціологічні опитування);
- імідж економіки країни, який також може бути досліджений за допомогою національних та міжнародних рейтингів;
- зовнішньополітичного імідж країни, що включає в себе моніторинг закордонних ЗМІ);

- імідж її інформаційної політики через моделі, які були досліджені Бондаренком С. В. [1].

Наразі проблемою для України є те, що питання формування її образу серед громадян інших держав ніким не досліджувалася в повному обсязі. Він формувався уривчасто, в більшості негативною інформацією та за відсутності системної роботи на короткострокову та довгострокову перспективу.

Вплив зовнішніх факторів на формування порядку денного сучасної політики України має системний і небезпечний характер. Гуманітарна катастрофа, війна на Сході України, еміграція якісних кадрів та молоді актуалізує необхідність перегляду інформаційної політики та її світоглядних принципів.

Література

1. Бондаренко С. В. Інформаційний компонент політики брендингу територій в умовах нелінійних процесів. *Політичне життя*. 2017. № 1–2. С. 21–26.
2. Галумов Э. А. Международный имидж России: стратегия формирования. М., 2003. С. 111–113.
3. Промская Н. Сети и медиа. Новая среда обитания человека. URL: <http://hvylya.net/analytics/society/seti-i-media-novaya-sreda-obitaniya-cheloveka.html>